

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	35743
Nom	Lectures espanyoles contemporànies
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	15 - Minor en Estudios hispánicos: lengua española y sus literaturas	Optativa
1001 - Grau Filologia Catalana	38 - Minor en estudios hispánicos	Optativa
1002 - Grau de Filologia Clàssica	24 - Minor en estudios hispánicos	Optativa
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	18 - Minor en Estudios hispánicos: lengua española y sus literaturas	Optativa
1013 - Grau en Filologia Clàssica	24 - Minor en Estudios Hispánicos	Optativa

Coordinació

Nom	Departament

RESUM

La assignatura *Lecturas españolas contemporáneas* (35743) se inserta en el módulo *Formación general filológica* y en la materia Literatura, destinada al desarrollo de competencias generales de un graduado o graduada en la rama académica de Humanidades y, dentro de ella, en el *Grado de Estudios Hispánicos: lengua española y sus literaturas*. Está concebida con carácter de formación básica para aportar a los estudiantes competencias en el conocimiento de la literatura española contemporánea a través de una selección de textos, atendiendo a sus prácticas sociales y discursivas, así como a sus conexiones culturales.

CONEXIEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits**3.1. Relación con otras asignaturas de la misma titulación**

Ninguno

3.2. Otros tipos de requisitos

Ninguno

COMPETÈNCIES**1000 - G.Estudis Anglesos**

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Demostrar un compromís ètic en l'àmbit dels estudis anglesos, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit dels estudis anglesos.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia anglesa i desenvolupar relacions interpersonales.
- Aplicar criteris de qualitat en el treball en l'àmbit dels estudis anglesos.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i planificar i gestionar el temps de treball.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.

1001 - Grau Filologia Catalana

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.
- Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.
- Aplicar criteris de qualitat en el treball filològic.

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Posseir capacitat de comunicació oral i escrita en les llengües pròpies.
- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.
- Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.
- Aplicar criteris de qualitat en el treball filològic.

1008 - G.Llengües Modernes i les seus Literatures

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i planificar i gestionar el temps de treball.
- Conèixer una literatura en una llengua diferent de la llengua principal del Grau.
- Conèixer la gramàtica i desenvolupar les competències comunicatives en llengua espanyola.
- Desenvolupar un compromís ètic en l'àmbit de les llengües modernes i les seues literatures, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit de les llengües modernes i les seues literatures.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb les llengües modernes i les seues literatures.
- Aplicar criteris de qualitat en el treball en l'àmbit de les llengües modernes i les seues literatures.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Ser capaz de identificar y discriminar las distintas corrientes en la práctica literaria y sus transformaciones aplicadas al análisis de textos literarios contemporáneos.
- Ser capaz de elaborar correcta y adecuadamente textos orales y escritos en español.
- Tener capacidad de demostrar solidez en la argumentación de análisis críticos de obras literarias contemporáneas, su razón de ser ideológico-cultural y su relación con el contexto occidental.
- Tener capacidad de manejar información bibliográfica pertinente, especializada y actualizada.

- Ser capaz de describir los procesos literarios en el marco de las industrias culturales.

- Ser capaz de apreciar los valores patrimoniales y éticos, así como el valor estético e histórico de la literatura contemporánea.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Panorama poético de la primera posguerra. De la pureza a la rehumanización de la poesía española. Generación del 36. Poesía arraigada y desarraigada.

Hijos de la ira (1944) de Dámaso Alonso; Sombra del paraíso (1944) de Vicente Aleixandre; La casa encendida (1947) de Luis Rosales.

2. Las formas del realismo en el relato: de la novela existencial a la social

Nada (1944) de Carmen Laforet; La colmena (1951) de C. J. Cela, Entre visillos (1958) de Carmen Martín Gaité.

3. Las poéticas de razón histórica: de la poesía social a la generación de medio siglo.

Pido la paz y la palabra (1955) de Blas de Otero; Antología La promoción poética de los cincuenta (ed. de Luis García Jambrina).

4. La novela experimental y simbólica. Los años de la ruptura.

Tiempo de silencio (1962) de Luis Martín Santos. Los mares del sur (1979) de Manuel Vázquez Montalbán.

5. Signos de ruptura en poesía. De la estética novísima a los nuevos realismos. Panorama poético a principios del siglo XXI.

Nueve novísimos poetas españoles (ed. José M.ª Castellet), Barcelona, Crítica, 1970 y La nueva poesía (1975-1992), Barcelona, Crítica, 1996.

6. La transición novelística y las nuevas estrategias narrativas. Narrativas del siglo XXI

Los juegos de la edad tardía (1989) de Luis Landero; Los disparos del cazador (1994) de Rafael Chirbes; Los girasoles ciegos (2004) de Alberto Mendez; Las maravillas (2020) de Elena Medel.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	60,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodología del aprendizaje se articula del siguiente modo:

Actividades formativas presenciales

Clases lectivas teóricas sobre las unidades temáticas del programa. Presentación de autores, contexto histórico, estado de la cuestión y acercamiento crítico. Para el adecuado seguimiento de estas clases se recomienda la lectura y el estudio de bibliografía complementaria.

Clases lectivas prácticas sobre los textos de lectura obligatoria y la bibliografía. El profesor podrá recomendar la lectura previa o simultánea de otros textos que susciten la discusión. Además, si el tiempo disponible lo permitiera, durante las clases se podrán realizar exposiciones orales acerca de textos literarios.

Actividades formativas no presenciales

Tutorías con el fin de resolver dudas sobre los contenidos explicados, planear el trabajo o ampliar la bibliografía; posible asistencia a otras actividades formativas complementarias, como congresos, conferencias o seminarios. Siguiendo las indicaciones que se darán en clase (criterios que se dispondrán en el Aula Virtual), se realizará un trabajo en virtud de un(os) texto(s) crítico(s) sobre un texto literario del periodo estudiado, acordado con el profesor.

AVALUACIÓ

La calificación final será la suma de las calificaciones parciales obtenidas en virtud de los siguientes conceptos, descritos en puntos y porcentajes:

ACTIVIDAD EVALUADA	Puntos	%
1. Actividades realizadas durante el curso	3	30 %
2. Examen final	7	70 %
TOTAL	10	100 %

Todas las partes de la evaluación serán recuperables en la segunda convocatoria. El profesor informará con la suficiente antelación a los estudiantes que se presenten en segunda convocatoria sobre qué actividad deberán realizar en caso de no haber superado alguno de los requisitos en la primera convocatoria.

En caso de aprobar las actividades y suspender el examen, la nota obtenida en estas se mantendrá en la 2.ª convocatoria. En caso de suspender las actividades o de no presentarlas, cada profesor determinará, con suficiente antelación, la manera de recuperarlas en 2.ª convocatoria.

Será motivo de penalización (incluso suspenso) el uso de fuentes sin cita de procedencia y la transcripción indiscriminada de cualquier información cuyo origen no se detalle adecuadamente. Para aprobar el conjunto de la asignatura es necesario alcanzar al menos una puntuación de 5 sobre 10 en el examen final.

El sistema de evaluación también toma en cuenta las competencias que el estudiante debe adquirir, entre las cuales se encuentran las de redacción y corrección en español. Por lo tanto, si el alumno comete faltas de ortografía, ortotipografía o expresión, cada falta comportará una reducción de la calificación obtenida. Un total de cinco faltas implicarán que el examen sea evaluado con cero puntos; asimismo, también se podrá suspender el examen si el número de faltas es inferior a cinco, pero el profesorado responsable considera que su gravedad así lo justifica.

El sistema general de calificaciones seguirá la normativa de la Universitat de València aprobada por el *Consell de Govern* del 30/5/2017-ACGUV108/2017.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- En las unidades temáticas (véase Descripción de contenidos) se indican los textos literarios que se adoptarán como referentes básicos. Dado que dichos textos tienen numerosas ediciones, se recomienda la lectura -si las hubiera- de ediciones críticas o, al menos, con estudio introductorio

1. Hijos de la ira (1944) de Dámaso Alonso; Sombra del paraíso (1944) de Vicente Aleixandre; La casa encendida (1947) de Luis Rosales.

2. Nada (1944) de Carmen Laforet; La colmena (1951) de C. J. Cela, Entre visillos (1958) de Carmen Martín Gaité.

3. Pido la paz y la palabra (1955) de Blas de Otero; Antología La promoción poética de los cincuenta (ed. de Luis García Jambrina).

4. Tiempo de silencio (1962) de Luis Martín Santos. Los mares del sur (1979) de Manuel Vázquez Montalbán.

5. Nueve novísimos poetas españoles (ed. José M.ª Castellet), Barcelona, Crítica, 1970 y La nueva poesía (1975-1992), Barcelona, Crítica, 1996.

6. Los juegos de la edad tardía (1989) de Luis Landero; Los disparos del cazador (1994) de Rafael Chirbes; Los girasoles ciegos (2004) de Alberto Méndez; Las maravillas (2020) de Elena Medel.

MANUALES. HISTORIOGRAFÍA LITERARIA

Alvar, Carlos; Mainer, José-Carlos; Navarro, Rosa (1997). Breve historia de la literatura española. Madrid: Alianza.

Blanco Aguinaga, Carlos et al. (1978). Historia social de la literatura española (en lengua castellana). Madrid: Castalia, 3 vols.

García de la Concha, Víctor (coord.) (1984). Época contemporánea: 1914-1939, Historia y crítica de la literatura española, Francisco Rico (Dir.), vol. 7. Barcelona: Crítica.

Gracia, Jordi (coord.) (2000). Los nuevos nombres: 1975-2000. Historia y crítica de la literatura española, Francisco Rico (Dir.), vol. 9/1. Barcelona: Crítica.

Gracia, Jordi; Ródenas, Domingo (2011). Derrota y restitución de la modernidad 1939-2010. En Historia de la literatura española, José-Carlos Mainer (Dir.), vol. 7. Barcelona: Crítica.

Navarro Durán, Rosa (ed.) (1995). El Siglo XX. En Historia de la literatura española, Jean Canavaggio (Dir.), Tomo VI. Barcelona: Ariel.

- Pedraza Jiménez, Felipe; Rodríguez Cáceres, Milagros (1997). Las épocas de la literatura española. Barcelona: Ariel.

Pedraza Jiménez, Felipe; Rodríguez Cáceres, Milagros (2000). Manual de literatura española, Vol. XIII: Posguerra: narradores. Pamplona: Cénlit.

Sanz Villanueva, Santos (1984). Historia de la literatura española. El siglo XX. Literatura actual. Tomo 6/2. Barcelona: Ariel.

Sanz Villanueva, Santos (coord.) (1999). Época contemporánea: 1939-1980. En Historia y crítica de la literatura española, Francisco Rico (Dir.), vol. 8/1. Barcelona: Crítica.

Sanz Villanueva, Santos (2010). La novela española durante el franquismo. Madrid: Gredos.

Villanueva, Darío (coord.) (1984). Los nuevos nombres: 1975-1990. En Historia y crítica de la literatura española, Francisco Rico (Dir.), vol. 9. Barcelona: Crítica.

Ynduráin, Domingo (coord.) (1980). Época contemporánea: 1939-1980. En Historia y crítica de la literatura española, Francisco Rico (Dir.), vol. 8. Barcelona: Crítica.